บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

ในช่วงสิบปีห้าที่ผ่านมาการท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้น โดยเฉพาะอัมพวาซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ ทำให้ราคาที่ดินเพิ่มสูงขึ้นซึ่งทำให้วิถีชุมชนเริ่มเปลี่ยนแปลงไป พื้นที่ที่แต่เดิมเป็นพื้นที่เกษตรกรรมเปลี่ยนเป็นอาคารเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ริมน้ำซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความต้องการมาก ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ริมแม่น้ำแม่กลองหรือพื้นที่ริมคลองสายรองและสายย่อยต่างๆ จึงทำให้พื้นที่รับน้ำบางส่วนถูกถมทำลายไป แต่เดิมพื้นที่เกษตรกรรมเหล่านั้นนอกจากใช้เพาะปลูกผลผลิตทางการเกษตรแล้วยังเป็นพื้นที่แก้มลิงตามธรรมชาติในช่วงเวลาที่มีน้ำหลากลงมาจากต้นน้ำได้ ดังนั้นเมื่อพื้นที่รับน้ำลดลงก็อาจทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำแม่กลองเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการระบายน้ำจากแม่น้ำได้ช้าลง จากการวิจัยนี้พบว่าภาพรวมพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดสมุทรสงครามมีแนวโน้มลดลง โดยผลผลิตทางการเกษตรที่ลดลงอย่างชัดเจน ได้แก่ มะพร้าว และกล้วยน้ำว้า ซึ่งเป็นการปลูกแบบร่องสวนจึงทำให้พื้นที่รองรับน้ำหลากได้น้อยลง แต่เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่รองรับน้ำหลากจากการจำลองสถานการณ์โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ Nays2D Flood โดยใช้อัตราการไหลในแม่น้ำแม่กลองที่เท่ากันพบว่า ส่งผลกระทบต่อระดับน้ำในแม่น้ำแม่กลองเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับระดับน้ำในแม่น้ำแม่กลองที่เพิ่มสูงขึ้นจากปัจจัยอื่น ซึ่งจากการศึกษาพบว่าระดับน้ำในแม่น้ำแม่กลองมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นประมาณ 30 เซนติเมตรใน พ.ศ. 2578 จากการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดสมุทรสงครามนั้นส่งผลต่อระดับน้ำในแม่น้ำแม่กลองเล็กน้อย เนื่องจากบริเวณที่ตั้งจังหวัดสมุทรสงครามเป็นพื้นที่ติดทะเล ซึ่งปริมาณน้ำสามารถไหลลงทะเลได้สะดวกมากกว่าการเอ่อล้นจนไหลเข้าไปในร่องสวน ดังนั้นระดับน้ำของแม่น้ำที่เพิ่มสูงขึ้นมีปัจจัยสำคัญจากระดับน้ำทะเลมากกว่าการลดลงของพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดสมุทรสงครามที่ลดลง

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) หน่วยงานท้องถิ่นควรมีการเก็บข้อมูลลำน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ เช่น ขนาด รูปร่างของคลองสายย่อยต่างๆ

2) หน่วยงานท้องถิ่นควรออกเทศบัญญัติในการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เพื่อรองรับระดับน้ำในแม่น้ำแม่กลองที่เพิ่มสูงขึ้น

3) การกำหนดผังเมืองรวมและผังชุมชนควรให้ความสำคัญกับพื้นที่ริมคลองสายย่อย ซึ่งสามารถกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ริมคลองสายย่อยให้เป็นประโยชนต่อชุมชนเพิ่มขึ้นตามแต่กรณี